

Tulkkauspalvelujen järjestäminen 1.1.2023 alkaen ja Monetra Oulu Oy:n osakkeiden merkitseminen

Kaupunginhallitus 21.11.2022 § 447
455/02.05.05/2022

Valmistelu ja lisätiedot talous- ja konsernijohtaja Vesa Urtti
vesa.urtti(at)orimattila.fi, 0400 447 383

Viranomaisen velvollisuudesta järjestää tulkitseminen ja kääntäminen on säädetty mm. kielilaisissa 423/2003, hallintolaisissa 434/2003, laissa sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista 812/2000, laissa potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992. Tulkkaus- ja käännöspalveluilla edistetään viestinnän ja asioiden hoidon sujuvuutta sekä oikeusturvan toteutumista. Palvelujen tarve korostuu, kun asiat liittyvät oikeuksiin, etuihin ja velvollisuuksiin.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä on ylläpitänyt vuodesta 2017 alkaen Lahden seudun tulkkikeskusta, jonka tehtävänä on ollut tulkkien välitys sekä valtionkorvausten koordinointi ja hakeminen. Lisäksi tulkkikeskus on tuottanut myös pienimuotoisesti tulkkipalveluita. Yhtymä on vastannut tulkkauspalvelujen kilpailuttamisesta. Tulkkikeskuksessa työskentelee tällä hetkellä kolme palvelusihteeriä ja yksi tulkki.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi tulkkikeskus on tarjonnut palveluita myös alueen kunnille mm. opetus- ja varhaiskasvatuksen tarpeisiin. Valtionkorvauksen piirissä olevien tulkkauksia ei ole laskutettu kunnilta, vaan yhtymä on hakenut valtionkorvauksen suoraan, jos kunta on tehnyt sopimuksen kuntaan osoittamisesta ja kotouttamisen tukemisesta ja laskutusikäytännöistä on sovittu yhtymän kanssa.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä kunnat eivät voi enää hankkia tulkkaus- ja käännöspalvelujen kaltaisia tukipalveluja hyvinvointialueilta nykyisen in house -periaatteen mukaisesti. Hyvinvointialuevalmistelun yhteydessä on selvitetty tulkkaus- ja käännöspalvelujen järjestämismahdollisuudet (selvitys liitteenä).

Selvityksen perusteella tulkkauspalvelujen hankkimista in house -yhtiöltä pidetään ensisijaisena vaihtoehtona sekä hyvinvointialueen että kuntien näkökulmasta. Ratkaisuvaihtoehto ei edellytä resursseja edellyttäviä kilpailutuksia ja mahdollistaa jo toiminnassa olevan in house -yhtiön valmiiden toimintamallien hyödyntämisen. Tämä vaihtoehto on myös todennäköisemmin toteutettavissa aikataulun (1.1.2023) puitteissa. Selvitystä ja ratkaisumallia on käsitelty hyvinvointikuntayhtymän työvaliokunnassa syksyn 2022 aikana. Alueen kunnista tulkkauspalveluiden käyttö on selvästi suurinta Lahdessa. Vaikka palvelutarpeet ovat osassa kuntia hyvin vähäisiä, kyetään in house -yhtiöltä palvelut hankkimalla vastaamaan yksittäisiin ja ennakoimattomiin tarpeisiin joustavasti ja nopeasti.

In house -mallissa palveluita ostetaan hankintalain 15 §:n mukaisesti sidosyksiköltä ilman kilpailuttamista. Tämä edellyttää vuoden 2022 aikana toiminnassa olevan tulkkaus- ja käännöspalveluita tarjoavan ja täysin julkisomisteisen yrityksen osakkeiden ostamista ja sidosyksikköaseman toteutumisen varmistamista.

Palvelusopimukseen tulee sisällyttää tulkkaus- ja käännöspalvelut sekä tilaus- ja välityspalvelut. Valtionkorvausten koordinoinnista ja hakemisesta vastaavat jatkossa hyvinvointialue ja kunnat omalta osaltaan. Hyvinvointialueen on lisäksi sisällytettävä palvelusopimukseen vammaisten tulkkauspalvelut, jotka hyvinvointialueen tulee järjestää alueen tarjoamissa palveluissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 612/2021 5 § 3 momentin mukaisesti.

Päijät-Hämeen hyvinvointialue on käynnistänyt omalta osaltaan neuvottelut Monetra Oulu Oy (yhtiö) kanssa. Hyvinvointialueen aluehallitus käsittelee Monetra Oulu Oy:n osakkeiden merkitsemistä kokouksessaan 14.11.2022. Orimattilan kaupunki on myös käynnistänyt saman sisältöiset neuvottelut ja varmistanut Monetra Oulu Oy:n edustajan kanssa mahdollisuuden osakkeen ostoon ja asiakkuuteen.

Monetra Oulu Oy on julkisyhteisöjen omistama yhtiö, jonka toimialana on tuottaa ja kehittää maakunta- ja kuntasektoria palvelulevia tukitoimintoja, kuten talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita sekä tulkkaus- ja käännöspalveluita. Monetra Oy omistaa yhtiöstä noin 51 prosenttia ja yhtiö kuuluu Monetra-konserniin. Muita merkittäviä osakkeenomistajia ovat Oulun kaupunki ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä. Yhteensä yhtiöllä on 107 osakkeen omistajaa per 31.12.2021. Yhtiö toimii julkisista hankinnoista annetun lainsäädännön tarkoittamana omistajiensa (hankintayksiköitä) sidosyksikkönä ja yhteishankintayksikkönä. Yhtiön osakkeenomistajat ja yhtiö ovat solmineet osakassopimuksen, johon uudet osakkaat liittyvät.

Sidosyksikkö on hankintayksiköstä muodollisesti erillinen ja päätöksenteon kannalta itsenäinen yksikkö. Hankintayksikkö yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa sidosyksikköön samalla tavalla kuin omiin toimipaikkoihinsa. Sidosyksikön myynti muille kuin omistajille on enintään viisi (5) prosenttia liikevaihdosta ja enintään 500.000 euroa vuodessa.

Yhden osakkeen merkintähinta on 1290 euroa. Yhtiön hallitus hyväksyy tehdyt merkinnät.

Päätöksien jälkeen yhtiö lähettää merkintälistan ja osakassopimuksen allekirjoitettaviksi sekä ohjeet osakkeen maksua varten. Osakkeesta ei tarvitse maksaa varainsiirtoveroa, mutta varainsiirtoveroilmoitus tulee kuitenkin tehdä.

Oheismateriaalina tiedoksi yhtiön tilinpäätös vuodelta 2021.

Liitteet	Nro 8 - liittymissopimus Nro 9 - osakassopimus Nro 10 - Tulkkipalvelu_Palvelut ja kumppanuusmalli Nro 11 - Palvelusopimus tulkkaus- ja käännöspalveluista
Oheismateriaali	17 - Monetra Oulu Oy:n tilinpäätös 31.12.2021 18 - Tulkkaustoiminnan järjestäminen, loppuraportti 28.6.2022
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Kalle Larsson
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää: 1. merkitä tiedoksi tulkkauspalveluita koskevan selvityksen 2. järjestää tulkkauspalvelut selvityksessä esitetyn in house - yhtiöpohjaisen mallin mukaisesti. 3. merkitä yhden Monetra Oulu Oy:n osakkeen hintaan 1290 euroa 4. liittyä Monetra Oulu Oy:n osakassopimukseen 5. valtuuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan kauppakirjan ja liittymissopimuksen 6. valtuuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan palvelusopimuksen osakkaaksi hyväksymisen jälkeen.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti: 1. merkitä tiedoksi tulkkauspalveluita koskevan selvityksen 2. järjestää tulkkauspalvelut selvityksessä esitetyn in house - yhtiöpohjaisen mallin mukaisesti. 3. merkitä yhden Monetra Oulu Oy:n osakkeen hintaan 1290 euroa 4. liittyä Monetra Oulu Oy:n osakassopimukseen 5. valtuuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan kauppakirjan ja liittymissopimuksen 6. valtuuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan palvelusopimuksen osakkaaksi hyväksymisen jälkeen.